

KIÜRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Kiüldözés

Most már bátran kijelenthetjük, hogy számos németajkú testvérünket, nem kitelepítették, de nagyon durva alattomos módon elűldözték! Szegényebb lett Magyarország a 75 éve kiüldözött németekkel.

Emlékezzünk tehát a hazájukat elhagyni kényszerült sváb lakosságra! Az idősök közül már csak nagyon kevesen emlékeznek azokra a megalázó, rettenetes napokra, 1946. február 28. és március 5. közötti időkre. Ezen időszak alatt el kellett hagyniuk a hazájukat, hiába voltak egytől egyik őslakosok, akik szinte három évszázaddal magyar gyökerekkel rendelkeztek. Házukat elvették mindenféle ellenszolgáltatás nélkül. Otthonuk másé lett. Hús kg .- os élelmiszer

csomaggal útnak indították őket Németországba. De még az sem volt mindegy, hogy miből állt össze ez a hús kiló, ezért meghatározták: 1 kg. zsírt, 2 kg. húst, 7 kg. lisztet, kenyeret, vagy tésztát, 2 kg. hüvelyest, 8 kg krumplit vihetek magukkal, illetve 8 kg ruhaneműt. A pályaudvaron mindezt újra megmérték, és akinek valamiből a megengedettnél több volt, attól elvették. Az elűldözötteket az itthon maradók

búcsúztatták, zenekarral kísérték őket a vonatig. Előfordult, hogy a vonat az állomáson rekedt, utánuk szaladtak. Vitték kis lábaskákban az ételt, vitték a kalácsot, amit csak találtak otthon. Újra elbúcsúztak, sírva fakadtak újra. Amíg a marhavagonokból álló szerelvény elindult a kiüldözöttekkel Németország felé. A vagonokat virággal díszítették, és nemzeti színű szalaggal. Minden vagon oldalára a következőket írták: „Isten veled, hazánk!” Nagyon jól tudták, hogy nem a haza volt hozzájuk mostoha, hanem annak

országveszejtő, Moszkvának behódolt politikusai. El kellett hagyniuk szülőföldjüket. A kollektív, felelősségre, vonást, a „fasiszta svábok” kitelepítésének tervét Nagy Imre és politikustársai

már 1945 áprilisában elkezdtek kidolgozni, úgy vélvén, hogy „a hazaáruló volksbundista svábokat” el kell távolítani a szocialista Magyarországról. A minisztertanács 1945. december 22. ülésén Nagy Imre belügyminiszter (MKP) terjesztette elő a kitelepítési alaprendelet tervezetét. Nagy Imre belügyminiszter 1946. január 15. adta ki a kitelepítés végrehajtását, szabályozó rendeletet. A fenti valóban megtörtént eseményekkel

Kitelepítési emlékmű Dunabogdányban

kapcsolatban, nem tudom visszatartani magam az alábbi megjegyzéstől:

-Az bezzeg jó volt annak idején az 1700-as években, amikor a törökök után elnéptelenedett falvakba, városokba, svábok érkeztek, akik egy-két évszázad elteltével már honos, itt született magyarokká váltak és igen szorgalmas munkával, hozzájárultak közös hazánk Magyarország gazdagodásához is! Az csak természetes, hogy közös hazánk más nemzetiségeihez hasonlóan ősi sváb hagyományaikat is megőrizték!

Tudjuk, hogy nem csak ők szenvedték meg a kitelepítés borzalmait a második világháború után, de a többi nemzetiségekhez képest, a németajkú honfitársaink elűldözése volt a legdurvább.

Összeállította: F R

Katonai dísztemetés

Koncz János István, községünk nagyon régi lakója életének 75. évében 2021. január 7 – én örökre itt hagyott minket. János halálával igen nagy tudású, de igen szerény, segítő szándékú, humánus embert veszítettünk.

János Kalocsán érettségizett, majd a katonai főiskola elvégzését követően, mint katonatiszt, a haza szolgálatába lépett.

Évtizedekkel ezelőtt választotta hétvégi pihenőként, majd később családi házat megépítve lakóhelyül Pilisszentlászlót. Mindenkivel, mindig jó kapcsolatban volt.

Kapcsolatait, segítségét mindig jó szándékkal bocsátotta a köz, rendelkezésére legyen akár Idősek napja, akár más falubeli rendezvény...

Kevesen tudják, de a háttérből sokat segített, hogy falutársainkat országos elismerjék.

2021. január 22-én délelőtt vettünk végső búcsút tőle.

Katonai dísztemetése, mit igen nagy precizitással szerveztek meg tiszti bajtársai, méltó volt kifogástalan, becsületes életviteléhez.

A Polgárőrség nevében (melynek tiszteletbeli elnöke volt) szeretném kifejezni részvétünket, osztozni a család és a barátok, rokonok fájdalában.

F R

Mert nem vagy méltó rá!

Hozzánk, Mogyorósbányára 1945. január 6 - án kora reggeli órákban érkeztek az első orosz katonák. Az amerikai repülők azonban többször is bombázták, a fronvonalban lévő községet. Óriási határfokú gyújtóbombáik által több család istállójában benn égett a lábasjóság, és sorra égtek le a háztetők. Egyéb robbanó bombáiktól házrészek dőltek szét. Óriási

anyagi károkat, és emberáldozatokat okozva ezzel, az ártatlan szorgos-dolgos, becsületes keresztény életet élő, többségben szlovák ajkú lakosoknak.

Hadászatiilag viszont teljesen értelmetlen

volt, hiszen csak kisebb szakasznyi csapattestek tartózkodtak német részről a községben.

Esztergom közelsége, lehetett, illetve volt oka, hiszen az első kiályi városunk, a második világháború alatt három hónapig tartó utóvédharcok színtere volt. Mint az, köztudott, a város ekkor háromszor cserélt gazdát, és tizenegy légitámadás érte, ebből jutott Mogyorósbányának is.

Mikor korán reggel megérkeztek a táti úton az első alakulatok, elsőnek a sebesültjeiket igyekeztek elhelyezni. A plébánián, iskolában, azonban még ott voltak a német sebesültek, akiket bajtársaik a vészhelyzet miatt már nem tudtak magukkal vinni. Az orosz katonák, kissé barbár módon, de gyorsan, a számukra legegyszerűbb megoldást választották; -Fogták a német járóképtelen sebesülteket, egyszerűen, kirakták őket az udvaron lévő hóba.

Ezek szegények, valóban járóképtelenek voltak, mert akik csak mozogni bírtak azokat bajtársaik, előző nap magukkal vitték nyugat felé.

Miután végeztek, hozták helyeikre saját sebesültjeiket.

- Meglepetés lett úrrá arcukon, mikor kérdéseikre: - Germani jeszt?

- Tu nie Germani. – szinte saját nyelvükön kaptak választ a szlovákajkú lakosoktól.

- Az orosz katonák, ennek öröme, meglátogatták

a mogyorósbányai pincéket. Itták a bort, s pálinkát, ettől és minden bizonnyal a fáradságtól is hamar lerészegedtek.

Így volt ez akkoriban, szinte íratlan szabályként, hogy egy, adott község, város, vagy egyéb terület elfoglalásakor huszonnég óra pihenő járt. Ez a pihenő arról szólt, hogy elsősorban kondérba való

élelmiszert

szerezzenek, majd alkohollal enyhítsenek a harcokban megkérgegedett szívéükön.

Nos, Igor, aki a plébánián elhelyezett sebesültek mellé volt osztva kisegítőnek, miután visszatért

beosztott helyére, ismét bort kívánt.

Bement tehát a plébániára és ivott még egy kevéskét a miseborból. Réveteg tekintete megakadt a fogason, lógó reverendán, és miseruhákon.

Tetszett ám neki, annyira, hogy leakasztotta a reverendát és felvette magára. Ivott még egy-két kortyot a miseborból, majd leakasztotta, és magára húzta az egyik miseruhát is majd az oltárhoz ment, és ott gúnyolódva utánozta a papot. Szegény szerencsétlen egyszerű, elnyomott ukrán szülők gyermeke az italtól, és szenvedéseitől elveszítette tartását, és a papi méltóságot megsértve viselkedett.

Parancsnoka, Vaszil idősebb ötven év körüli főtörzsőrmester, aki még a cár atyuska idejében született hithű keresztény, mikor meglátta, felelősségre vonta és az út túloldalán lévő patak szélére kísértette, előhúzta oldal fegyverét, gondolkodott majd viszakísértette a plébániára és azt mondta: - Vedd le a reverendát és a miseruhát, mert nem vagy méltó rá, hogy felszentelt ruhákban halj meg! Ezután kivezetette ismét a patak partra, majd közvetlen közről tarkón lötte, és lábával letaszította, a patakba.

A valóságban megtörtént elbeszélést, örök emlékezet okául írásba foglalta: F R

Újév, de a Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal való együttműködés folyamatos

Ebben az évben első alkalommal volt 2021. január 29-én a Polgárőrségünk és a DINPI együttműködésének közös ellenőrzése. Pilisszentlászló olyan helyzetben van, hogy mind a belterülete, mind a külterülete a Duna-Ipoly Nemzeti Park területén fekszik. Ez mindinkább megköveteli a természeti értékek védelmét is szem előtt tartó polgárőrség együttműködését a Nemzeti Parkkal. A polgárőr és a DINPI alkalmazottja Fehér Balázs örkerület-vezető közös ellenőrzése azért is jó, mert így az önkéntes természetőri vizsgával rendelkező polgárőr tudását, ismeretét

tovább tudja fejleszteni. Ezáltal nagyobb biztonsággal vesz részt a település biztonságának védelmében. A DINPI számára a munkatársa biztonsága így szavatolható, s a helyismeretük bővül. A DINPI területe nemcsak a Pilis és a Visegrádi területre terjed ki, hanem ennél sokkal nagyobb, így a polgárőröktől a környezettel kapcsolatban sok információt kaphatnak. A közös járőrözés, ellenőrzés során most nem lehetett a hó alatt lévő védett növényeket megfigyelni, de azért volt elég más feladat. Egy a természetvédelmi területet érintő ingatlan esetében kellett a helyszínen fényképfelvételeket készíteni, mely a későbbi intézkedés alapját képezi. Lehetett egy a település külterületén, szabadon kószáló kutyát látni, mely gazdája nélkül a távolban barangol. A fehér hóban jól lehetett látni a fekete és barna/vörös színekkel bíró ebet. Sajnos a távolság miatt nem lehetett pontosabban beazonosítani a kutyát. Egyéb lerakott anyaggal kapcsolatban is kérdések merültek fel.

Szöveg: Dr. Schweickhardt G.
Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Bölcs mondások, Tibor atyától a szeretetről

- Köszönöm Istenem, hogy nem azért szeretsz, amit teszek, hanem azért, mert úgy döntöttél, hogy szeretni fogsz!
- A szeretet nem tartja számon a vétkeidet.
- Az igaz szeretethez kitárt kezek kellene. Fa nincs hatalmadban nemet mondani, a szeretet sosem lesz valódi, csak illúzió.
- A szeretet ajándékozik, de nem tartja tenyerét.
- Az élet végén nem az lesz a fontos, hogy néz ki a tested, milyen fontos sikereket értél el a karrieredben, milyen nagy a házad, milyen nehéz jogagyakorlatokat tudsz elvégezni, vagy mennyi pénzed van a bankszámládon. Csak az, hogy mennyire szeretsz.
- Semmi más nem kell hozzá, hogy a világon jobb legyen élni, csak szeressünk.

- Milyen nagy csoda, hogy vannak kibírhatatlan emberek, de nagyobb csoda, hogy ha szeretjük, akkor kibírjuk őket.
- Aki mélyen szeret valakit, az a szeretett lény ellene elkövetett bűneit megbocsátja, de nem felejtje el; a felszínes szerelmes nem bocsátja meg, de elfelejti.
- A szeretet nem érzelem. Sok emberben megvan a szeretet érzése, de ennek az érzelemnek a nevében mindenféle káros tetteket követ el. Ugyanakkor a valódi szeretetre képes ember gyakran tesz valaki hasznára akkor is, ha az illető nem is különösebben szimpatikus, s abban a pillanatban nem érez iránta különösebb szeretetet.
- Ha ma senki iránt nem érzel szeretetet, legalább ne is bódíts senkit.

- A szeretet a jóért való küzdelem leghatalmasabb fegyvere.
- Segíteni vagy szeretni, majdnem ugyanazt jelenti,

hiszen ha segíték valakinek, akkor szeretem, ha pedig szeretem, akkor nyilvánvaló, hogy segíték neki.

Irodalmi hozzászólás

A Kürtös decemberi számának, Franyó Rudolf által lefordított, Maros Madacov által Do Betlehema, Betlehembe című elbeszélésének szerzőjéhez. Meggyőződésem szerint Maros Madacov garantáltan a „mi” horvát származású Madács Imrének (Ember tragédiája szerzőjének) egyenes vagy inkább oldalági rokona. Imrének öt testvére és három gyermeke volt. Az internetről lehetne bizonyítani állításomat. A januári számban megjelent, Papanek László által lefordított, a Svenské hrady, Szlovák várak (1938) könyv, Ludovit Janota című legendában szereplő Losoncy Anna Balassi Bálint reménytelen szerelme volt. 33 „Júlia” verset írt hozzá. A legszebb a „Hogy Júliára talál, így köszöne neki”. Balassa Bálint Zólyom várában született, ami sosem került török kézbe, de mégis haláláig harcolt ellenük.

...Én drágállatos palotám, jó illatú piros rózsám, Gyönyörű szép kis violám, élj sokáig szép Júliám. Feltámad napom fénye, szemöldök fekete szene, Két szemed világos fénye, élj élj életem reménye! Egyetlen részlet a Losonczy Annához, költői néven „Júliához” írt 33 szerelmes versből. 33 katonaverset is írt. Elkezdte írni a 33 istenes versét is. Amiket egy századik verssel akarta befejezni a költészetét, de Esztergom visszafoglalási kísérletekor egy török ágyúgolyó elvitte mindkét lábát. A szanitécsátorba akarták vinni, de nem engedte. „Sürgősebb dologra” hivatkozva. Emiatt

„fordítva halt meg”. A kezelés helyett egy latin verset kellett magyarra fordítania, amíg nem késő. Anna pedig Ungrád Kristóf felesége lett a „Szlovák várak” tanúsága szerint.

Losonci Miklós

Turisták mentése

2021-01-30-án 14-óra 45 perckor polgárőrségünket, egy kiránduló kereste meg, hogy Pilisi Parkerdő Spartacus ösvényre mentek volna. Parkolóhelyet kerestek, de a navigáció bevitte őket a Pilisszentlászló hosszúföldek nádas mögötti sáros útra, ahol gépkocsijukkal elakadtak. Nem tudnak tovább haladni, ezért kérték polgárőrségünk segítségét.

A polgárőrségünkötől ugyan nem volt senki sem

szolgálatban, azonban önkénteseink közül szabadidejükből három fő sietett a megadott helyszínre. Az egyik traktorral rendelkező polgárőrünk a jelzés vételét követően ajánlotta fel műszaki segítséget. Ez a polgárőrünk a saját tulajdonát képező John Deere típusú traktorával indult menteni az elakadt gépkocsit, a másik két polgárőr csak gyalog tudta a helyszínt megközelíteni. A mentést nehezítette a felázott

talaj, illetve a közben eleredő és egyre erősödő zuhogó eső. Polgárőrünk a traktorral megközelítette a helyszínt és az elakadt gépjárművet, majd azt a sárból kihúzva addig vontatta, míg szilárd útburkolatú területre nem értek. A túrázók most már folytathatták útjukat. A bajba jutott személyek megköszönték polgárőrségünknek a segítséget. A turisták elviszik településünk jó hírét azzal, hogy itt egy olyan polgárőrség működik, melynek tagjai a saját eszközeikkel is segítenek a rászoruló idegeneknek, elmondva, hogy ennek a településnek a lakói segítőkészek.

Szöveg: Mihics K. Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

„Ha egészség van,...”

...akkor lehet szegénység is, öregség is, betegség is. – mondta egy öreg székely gyanútlanul. Pedig ennek pont a fordítottja az igaz. - Mert ha betegség

van, akkor már nem lehet egészség. Mert az egészség pontosan a betegség hiányát jelenti.

Marhaság

Egy soproni kocsmában mesélte egy „nagyon egyszerű ember” a többieknek, hogy a szomszéd falu tehenésze úgy disszidált annak idején, hogy a TSZ marháit maga előtt terelte át az aknamezőn.
- Röpködtek a tehenek minden felé? - Kérdezték

- Nem. Egyáltalán nem az volt.
- Hanem mi történt? – kérdezték.
- Nem tehenek voltak, hanem üszök.
- Hangzott az együgyű válasz.

Losonci Miklós

Keresztneveink Jeles napok védőszentek

ÁGOTA szűz, vértanú. Meghalt, 251. Ünnepe: február 5. Szicília lakói ma is nagy tisztelettel őrzik Szent Ágota emlékét. Szentegyházunk a szentmise kánonjában emlékezik meg róla. A pogány helytartó, mikor hízelgésével nem tudta a „Jó” leányt hálójába keríteni, a legkegyetlenebb kínzásokkal akart célt érni, de Ágota rendíthetetlen maradt. A hóhérok borzalmas munkája folytán teljesen kimerülve, imádságos ajakkal adta vissza szép lelkét Teremtőjének. A kínzó helytartót azzal büntette Isten, hogy a folyó hídjáról lovával a vízbe zuhant és ott lelte halálát. Ágota görög szó, jelentése jó. A Máltai lovagrend patrónája; a takácsok, pásztorok védője, mellbetegek segítője.

BÁLINT vértanú. Meghalt 270. Ünnepe: február 14. Mikor II. Llaudius császár meghallotta, hogy a fogkyul ejtett keresztények közt Bálint pap betegeket gyógyít meg és vakokat tesz látókká, azonnal halálra ítélte. A „Via Flaminán” II. Gyula pápa a szent vértanú tiszteletére templomot építtetett. Szt. Bálint a jegyesek, ifjú házások, utasok, méhészek védőszentje. Segítségül hívják ájulási rohamoknál. Bálint= Valentinus latinul: erőset egészségeset jelent.

MÁTYÁS apostol. Meghalt 66. Ünnepe: február 24. szökőévben 25. Mátyás apostolt az áruló Judás után a tizenkettedik apostol a helyébe Szent Péter

ajánlására sorshúzással választották és ő betelven Szentlélekkel” hirdette az evangéliumot. Működésének színtere Judea és talán Etiópia volt. Elhunytáról csak annyit tudunk, hogy vértanú halállal fejezte be életét. Tetemét Trierbe vitték, azóta Szent Mátyás a város patrónusa. Neve zsidóul: Mathias: isteni adomány. Szabók cukrászok, kovácsok védőszentje.

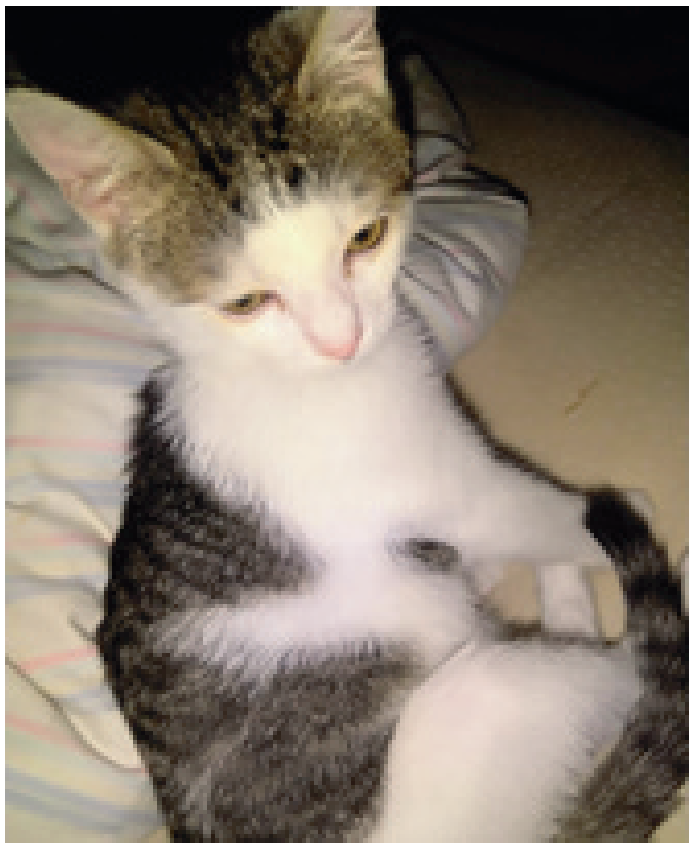
GÁBOR hitvalló. Meghalt 1862. Ünnepe: február 27. Asszisziben született és passzionista remete lett. A mennyei boldogság eléréseért hősies fokban gyakorolta a kersztfán vérét ontott Megváltó imádását és a Boldogságos Szűzanya tiszteletét. Gábor = Gábiel a zsidóban: Isten embere.

Tibor atya

Kidobott cica panasza

Olivér vagyok. Még decemberben kidobtak engem egész éjjel a havas földön, feküdtem egy tuja fa alatt. Már kezdtem feladni, de a gazdi Moly kutyus a megtalált engem. Először azt hitték, hogy már nem élek. Gyorsan bevittek és meg melegítettek engem és ekkor egy kicsit fel emeltem a fejecskémet. Nem sokára jött a doktor bácsi, és nagyon sok szurit kaptam. Azt mondta lázas, vagyok. A hasam is ment, szemeim összeragadtak, alig láttam. Most már jól vagyok. Nagyon sok valami kis bogyókat kellett naponta háromszor ennem és valami sűrű folyadékot innom hozzá. De most már nagyon jól érzem magam. Kicsit már rosszkodni is szoktam megverem a nagyobbik cicákat mert nem viselkednek jól. Nagyon szeretek tévézni és a tableten nézni más cicákat Nagyon jó itt de gazdi mami szerint nekem is jobb lenne egy végleges otthon, mert itt már sokan vagyunk Ott ahol én lehetek az új családtag.

Barkó Zsuzanna Eszter

Sárga teherautó

A mai napon egy kis sárga teherautó, mely fülkéjének tetején kettő figyelmeztető lámpa volt a lovaspálya melletti útra hajtott be. A platója le volt takarva, holnap kíváncsiságból megnézem, hogy mit pakoltak le. Szóval a szemét szedése nem marad abban. Annyit szeretnék, még hozzá tenni, hogy van olyan büntető törvényi tényállás, mellyel ellehet járni a szemetelőkkel szemben. Az első feljelentésnél, biztos örök harag lesz, de egyszer rendet kell tenni. Itt kezdődik a természet és lakóhely védelme.

Dr. Schweickhardt Gottfild

Hozzászólás a „Boldog Özséb” című cikkhez

Mint arról már írtam, a pálosok az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend. II. József nálunk ugyan megszüntette, de Lengyelországban fent maradtak. Sőt vallási központjukban Csesztowóban máig működnek. Emiatt tekinthető meg a kincstár pénztára előtti lépcsőházban mind az 52 magyar királyunk „életnagyságú” olajfestménye. Náluk

mindenki katolikus, hívő és gyakorolja is a vallását. Három Kelet- lengyelországi muszlim mongol falu kivételével. A reformációt a svéd megszállók sem tudták meghonosítani a harmincéves vallásháborúban. Csesztowowa hét méter széles várfalait sosem tudták szétágyúzni.

Losonci Miklós

Zsidók – valaha - Pilisszentlászlón

Adalék Franyó Rudolf: Pilisszentlászló története, című művéhez

Pilisszentlászló történetét Franyó Rudolf írta meg, akinek átfogó könyve a településről 1999-ben jelent meg. Ő említ egy különleges történetet könyvében, mely 1903. március 17.-n esett meg. „Egy héber vallású édesanya leányával együtt fölvette a keresztséget.” Ebből tehát nyilvánvaló, hogy izraelita lakosok is éltek a községben.

Fényes Elek: Magyarország geographiai szótára (1851) Pilisszentlászló lakosságáról szólva mindössze 483 római katolikus vallású lakost említ, tehát a zsidók érkezése ennél később történhetett. Ha, megnézzük a népszámlálásokra épülő korai statisztikákat, ennél többet is megtudunk a falu zsidó lakosságáról.

1880-ban 4 zsidó személyről van hírünk, 1910-ben pedig 3 emberről. Mivel nem nagyon van lehetőségünk a történetüknek jobban utánanézni, akár azt is feltételezhetjük, hogy a négy izraelita lakos közül talán egy férfi felesége áttért a kislányával együtt, bár természetesen másképpen is történhetett.

Nem tudjuk, mikor és honnan érkeztek, de a neveik alapján nem a cári Pale vidékéről kellett érkezniük, hanem Galíciából vagy attól nyugatra lévő területről.

Az 1880 és 1910 közötti időszakról egyetlen forrással rendelkezünk, mely „Magyarország iparosainak és kereskedőinek cím- és lakjegyzéke (Budapest, 1892)

Ezen forrás szerint a faluban 1892-ben két szatócs élt, akik közül mindketten zsidó vallásúak voltak. Fürst Ármin, Kohn Dávid. Az 1903-ban

kikeresztelkedett hölgy talán Fürst vagy Kohn úr felesége lehetett. Nagyon izgalmas történet lehetett, hogy miként is merülhetett fel a hölgyben, hogy lányával együtt katolizáljon, de erről valószínűleg soha nem fogunk megtudni semmit. (Hacsak Franyó Rudolf úr nem rendelkezik valamiféle információval ezt illetően. Hátha!) Korábban azt gyanítottam, hogy nem valószínű, hogy ezen a hegyektől körülvett falucskában elérték őket a zsidóság reformjai, így minden valószínűség szerint az 1868-as Zsidó Kongresszus után is ortodoxként élték életüket. Azután, különösen egy kedves barátom által fölvetett ötlet alapján mégis inkább lehetett realitása az asszimilációnak, különösen akkor, ha az 1903-ban kikeresztelkedett hölgy és kislánya példájából indulunk ki. Franyó Rudolf 1903-as adataiból azonban nyilván több is kiderülhetne. Nevezetesen a hölgy és a kislánya családneve, amely név akár megegyezhet Fürst avagy Kohn urak családnevével, illetve ha a keresztnység felvételével új nevet kaptak, az pedig a későbbi nemzedékek felkutatása felé adhat támpontot. Reménykedem abban, hogy Franyó úr szabadidejében utánanéz ezeknek az adatoknak a forrásokban.

*

A források szerint 1920-ban már nem voltak zsidó lakosok a faluban, így a Holokauszt szörnyűségei – ugyanúgy, ahogy a Tanácsköztársaságé, avagy 1956-é nem pusztítottak Pilisszentlászlón.

Nagy Zoltán

Távvezérlés

Minden autónak kell sofőrje, legyen, de csak egy ember vezethet minden járművet. Helyben. Ez az Európai Unió gyengéje. Távolról akar irányítani. A saját szisztémái szerint. Minden sofőrnek más a vezetési stílusa, de mindenki megoldja a feladatokat Így vagy úgy. Két kormányral (és hat pedállal) azonnal baleset lenne. Hát még 27 –tel.

Az EU - ban kifejlesztett és gyártott, vakcinákat a kívülálló britek és izraeliek ötvenszer nagyobb mennyiségben kapták az első körökben. Az óriási őshüllőknek is az volt a sebezhető pontjuk, hogy végtelenül lassúak voltak a reflexeik, a hatalmas méreteik miatt váltak életképtelenné.

Losonci Miklós

Forgalomból kivont, közúti közlekedésre alkalmatlan gépjárművek, és rendszám nélküli járművek közúti parkolása, tárolása

Polgármester úr intézkedett. Amit a helyi polgárőrség támogat. Pilisszentlászló facebook csoportban írta ki, és kérte, Pilisszentlászló területén rendszám nélküli közterületen tárolt gépkocsik eltávolítását. Ellenkező esetben, a Szentendrei rendészet először figyelmeztet, utána a gépjárművet elszállítatja.

Pilisszentlászlón sem lehet a lejárt műszaki engedéllyel rendelkező gépkocsikat nyugodtan az utcán hagyni. Erről a KRESZ – 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet – rendelkezik, amely az 59. § 3. pontjában kimondja, hogy „azt a hatósági jelzéssel nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon – közterület-használati engedély nélkül – legfeljebb 10 napig szabad tárolni. Az úton e rendelkezések megszegésével tárolt járművet a rendőrség, a közterület-felügyelet, a közút kezelője – a tulajdonos költségére – eltávolíthatja.” A Pest Megyei Kormányhivatal is kiadott egy a járművek parkolásáról és tárolásáról szóló állásfoglalást.

A Béke utca az az egyik közút, mely főként hétvégeken és ünnepnapokon telített, s a kialakított megállási- várakozási rend ellenére napközben rendszeres a szabálytalan parkolás. Időszakonként itt is megjelennek azok a járművek, melyek leengedett kerékkel parkolnak hosszabb ideig. Jellemző szabálytalanságok a forgalommal szembeni megállás, a közúti jelzőtábla hatálya alatti tilos parkolás. Ezek és hasonló közlekedési szabálytalanságok, felszámolására valóban

rendészeti hatósági intézkedésre van szükség, mert a Polgárőrség jelzéseit nem mindig veszik komolyan.

A továbbiakban a polgárőrség is felhívja a figyelmet a szabályos parkolás és közlekedési szabályok betartására, mert főként hétvégén - amikor megjelennek a kirándulók -, esetenként nehéz az itt lakók ki és bejárása saját ingatlanjukba.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Bejárási tilalom

A BRXIT után az angolok pontozni fogják a bevándorlókat. Azok maradhatnak, akiknek több a piros pontjuk, mint a fekete. Ha a világ így működne, akkor még egyetlen háború sem lett volna. Lehet, hogy az iskolázott európaiakat elrettenti az angol pontrendszer, de a száz éve népességgrobbanásban élő afrikaiakat, ázsiaiakat és

latin-amerikaiakat biztos nem. Aki nem maradhat, az elbűjík. Hiszen vissza sem fogadná a saját hazája sem. A harmincévente duplázódó emberiség tíz évig tudna jól lakni Európa romjain. És utána? Megérkezést kell megakadályozni. Bármilyen áron.

Losonci Miklós

Extrém

A 83 milliós Németországban az Alternatíva für Deutschland (AFD) a német parlament egyoldali pártja. A volt NDK (DDR) területén a második leg támogatottabb párt a kereszténydemokraták után (CDU)- Akiknek Bajorországban a keresztényszocialisták a megfelelőik (CSU). A „sötét” zöldek („haragos” zöldek) pártja az FDP. Ezek klíma örültek.

Jégkorszakot akarnak kreálni népességgel. Ez hogy

jött ki? A szociáldemokraták (SDP) a legmigránsbarátabbak. Ezért a második helyről az ötödik helyre estek vissza a szavazók népszerűségi listáján. Az AFD az egyetlen migráció ellenes, nemzeti pártot viszont az összes többi „recht extremist” – nek, jobb szélsőségesnek nevezi. A migránsokat pedig „menekülteknek”. Egyenlőre....!

Losonci Miklós

Újévi éjszakai csend

Újévben is a Polgárőrségünk ismétellenőrizte a kijárási tilalom betartását. Mindamelllett a Pilisi Parkerdő vagyonának biztosítása érdekében a kivágott és nyílt területen tárolt fa ellenőrzése is megtörtént. A kijárási tilalmat ismét megsértették. Tették ezt az első havazásra hivatkozva. – Este 21 óra után tolokocsival kisgyermeket sétáltattak. - Ebben az egy esetben a kint lévő szabályszegők figyelmeztetése nem maradt el, s a lakóhelyükre történt megérkezést is figyelemmel kísértük. A továbbiakban csendes volt az éjszaka.

Pilisszentlászló, 2021. január 14.

Pilisszentlászlói Polgárőr és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Miért építették azt a rengeteg sátoztetős- kockaházat?

Sokan úgy gondoltuk, hogy ezek a házak valamikor a múlt század ötvenes évek végén jelentek meg először. Utánanézttem, és meggyőződtem róla, hogy már a két világháború között is, helyenként már építettek ilyen házakat, de még nem tömegesen.

Alapvetően 10×10-nek, illetve kockaháznak neveztük, ezeket az igen egyszerű, de célratörő családi fészkeket. Építészetileg és statikailag is egyszerűek voltak, tehát sok munkafolyamat, (alapásás, és egyéb földmunka, betonozás, mészsztó gödörből később emésztő, betongerendák-födemelemek elhelyezése, tetőcserepezés és még sorolhatnám házilagos munkával kalákában egymást segítve egy hozzáértőbb rokon barát segítségével, elkészülhettek. Kőművesnek csak a kifejezett szakmunkát kellett elvégeznie. Községünk Pilisszentlászló különösen előnyös helyzetben volt, hiszen elődeinktől örököltük az erdei terméskő kihasítását, amit annak idején ingyen, vagy 100-200 forint szimbolikus összegért vállalati kocsival haza is hoztunk. Szilárdságtanilag is nagyon egyszerűek voltak. A négy főfal közé egy szerkezeti fal került, melyen találkoztak a két oldalról érkező gerendák. Tehát ez a fal viselte a födém terhének a felét, és adta tovább az alap alatt lévő földnek. Ebben a falban lett falazva a két szoba fűtését biztosító kályhának a kéménye. Központi radiátoros fűtés esetén az alagsorban elhelyezett kazán füstjét vitte, illetve jelenleg is viszi felfelé a magas égbe. A másik kémény az alaprajzhoz igazodva, valamelyik sarokba lett felfalazva. Számos „kockaház” födém szerkezete, még a hetvenes években is kemény kétoldalt (alul-fölül) faragott általában tölgyből készült. Ezek mintegy 30 centivel túlnyúltak a falakon. Ezekbe, a gerendavégekre lett belecsapolva, legelsőnek a négy élszarufa mely már a négy oldalt kifaragott és előre elkészített tetőszékre támaszkodva került nem kis és veszélytelen munkával elhelyezésre. Ezzel a sátoztető megkapta geometriai alakját. Ekkor az ácsmester, segítőivel kezdte elhelyezni az előzőleg lent a földön elkészített sablon szerint előre

kifaragott és megcsapolt szarufákat. Annak idején a tetőléceket nem fatelepen vettük, mert olyan akkoriban még nem volt. Illetve, volt a szakálás Kohn fakereskedőnek, de az még háború előtt volt. Később lehetett kapni a TŰZÉP telepeken is faanyagot de ahhoz nehéz volt hozzájutni. Hársfa rönköket szereztünk az erdőből és azok a helyi asztalos műhelyben lettek felvágva léceknek és a fagerendák alsó-felső burkolásához szükséges deszkáknak. Minden szakmunkához az építető adta a kisegítő munkát. Miután elkészült a födém majd a tető, jött a kőműves elkészítette a közfalakat és a kéményeket. A villanyszerelő hamar végzett és neki lehetett állni a belső, majd a külső vakolásnak. Akkoriban még asszonyok festették, illetve meszelték a házakat. A külső vakolat általában dörzsölt kőporos nemes vakolatot kapott. Később megszűnt a sátoztetős mód, helyette tűzfalas tető szerkezetek kerültek a házak fölé. Ezek a tető szerkezetek, már nem kívántak nagy szakértelmet. Ekkorra már megnyílt Szentendrén a fatelep, és némi „erősebb” kézfogással már négy oldalt szélezett 150/75 mm. szarufákat, és a hozzávaló tetőléceket, gyalult deszkákat lehetett kapni. Mint mindennek az életben, van előnye és hátránya. A sátoztető elkészítése, az akkoriban beszerezhető anyagokból igen nehéz, és komoly szakértelmet igénylő mestermunka volt. A nyereg tetős, tehát tűzfalas megoldás sokaknak egyszerűbb, ugyanakkor viszont a vakoláshoz és annak esetleges javításához, festéséhez magasabb állványzat szükséges. A jelenlegi szemlélet szerint minden négyzetméter beépíthetőség számít, ezt viszont a nyereg tetőnél nagyobb határfokkal lehet érvényesíteni.

Visszatérve a „kockaházak” belső alaprajzi tervezés lehetőségeire. Kezdeném elsősorban azzal, hogy a köznyelven kockaházként használt elnevezés nem igazán fedi a valóságot. A négyzetes ház elnevezés megfelelőbb lenne. Nos, ezzel a fentebb már nagyjából körbeírt építési móddal, az építető mintegy 80 m² hasznos lakható területhez jutott, ehhez a domborzati viszonyokhoz képest a földszinten még további 40, de leginkább további

80 m² gazdasági területre jutott, amit számos helyen, már lakhatóvá tettek. Ehhez még hozzá lehet számolni, a beépíthető padlóteret máris bebizonyosodik, hogy talán nem is kellene le degradálni ezt a sátozott kockaház stílust.

Tudomásul kell vennünk azt is, hogy abban az időben fa illetve széntüzelésre rendezkedtek be, ezek a házak kéményesek, egy kéménnyel két helyiséget is lehetett fűteni egyszerre.

Persze jó volt ez akkor, erre volt pénz, és az emberek ki akartak lépni a múltból, a régi építkezési – szerintük elavult – stílust maguk mögött akarták tudni, és itt volt a kezükben egy olyan lehetőség, amit viszonylag kevés pénzből meg lehetett valósítani.

Milyen hatalmas lépés volt az egy munkásembernek, hogy saját erőből, esetleg OTP kölcsönrel – saját házat tudott építeni! Előtte együtt élt több generáció, az idősek beleszóltak a fiatalok életébe, bár az is igaz, hogy segítséget kaptak tőlük sok mindenben. Ilyen előtte nem volt, nem volt rá lehetőség, hogy külön életet kezdjenek. Ugyanígy a parasztság is több generáción át

ugyanabban a házban lakott. Nagy váltás volt, hogy immár saját maguk is tudnak építkezni, és úgy gondolták, hogy ez az új forma kifejezi azt, hogy végre más világ van. Maguk mögött hagyják a régit, és az újjal egy jobb világ jön.

Szomorú, hogy mára az utódok jobbra szégyellik ezt az építményt... Aztán persze rájöttek, hogy nem minden, fenéki tejfő! Egy kétkeresős családnak fenntartani egy házat, fizetni a részleteket azért nem olyan könnyű, és hát azért néha csak jó volt az idősebb a háznál.

Rengeteg ház épült ebben a "stílusban", és már a hetvenes években sok kritika érte, ennek ellenére még legalább tíz évig sokan húztak ilyen házat fel.

Aztán a városok munkásai is átvették ezt, a hetvenes években egy menyasszonypénzből fel lehetett húzni egy épületet kalákában – ha a telek amúgy meg volt.

Az ötvenes-hatvanas években sok falusi beköltözött a városba a jobb élet reményében. Úgy gondolták: hátuk mögött hagyják a földtúrast, inkább dolgoznak havi fizetésért, könnyebb élet

lesz. Hogy az lett, vagy sem – azt már csak ők tudják.

Így aztán a régi, hosszú épületeket elbontották, vagy aki ügyesebb volt, egy részét megtartotta, és az új házat hozzátoldotta, vagy fordítva. Így máris egy jóval nagyobb épülete lett, egy kis nyári konyha, vagy hátsó szoba, kamra.

Sokan felújították ezeket, egy kis ügyeskedéssel mutatósra sikeredett változatok is születtek, ezek és a toldott, még a régi parasztház egy részét

megtartott épületek nem is ütnek el annyira a régi magyar faluképtől, mint a modern, de valahogy a magyar szokásokhoz, kultúrához nem passzoló óriás, több generációs, sokszor akár mediterrán stílusú, vagy kastélyra emlékeztető hatalmas hodályok.

Franyó Rudolf építőmester

Nagy Péter és a hajóépítő Igor Janota (1921-2008)

-Fiaim, ma felgyűrjük az ingujjunkt! A császár őfelsége gyors munkát vár el tőlünk. Százötvenötezer aranyat fizet nekünk a flotta megépítéséért. Török, ne lustálkodj, igyekeznünk kell. A vízszint alacsony, ami megfelelő a munkavégzéshez.

E szavak kíséretében üdvözölte az egyik reggel a fiatal Kristóf mester, a Szent Miklós hajóépítő cég munkásait. A fiatalember tulajdonában lévő műhely az egyik legismertebbnek számított Pozsony városában. A legények Kristóf vezetésével munkához láttak.

Az ebéd alatt két ismeretlen férfi jelent meg az üzemben. Egyikük egy legény, térdigérő csizmában, jó szabású zöld gyapjúkabátban. A másik, alacsony alak, a minorita rend szerzetesi ruháját viselte.

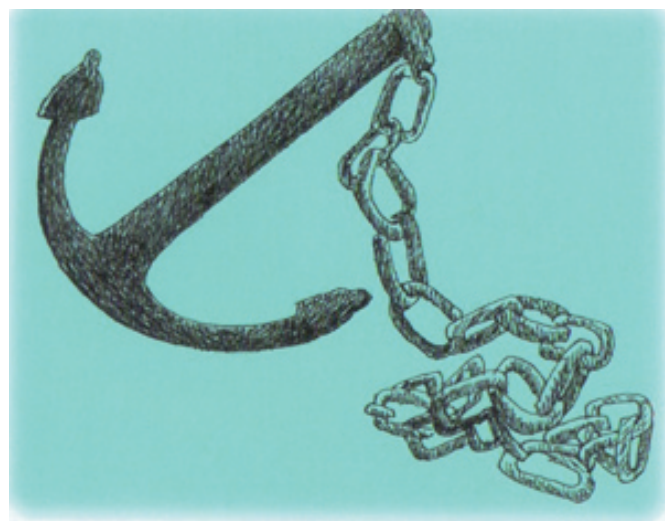
A papocska csak nézte, ahogy Kristóf a hajó állványzata alatt a kormánylapát felszerelésénél ügyködik. A látvány láthatólag nem esett ínyére.

-Miként akarod felerősíteni fiam? Eddig másként végezték ezt!

-Igaz, de javítani akarom a kormányt. Kigondoltam, miként álljon ellen a szárny a dunai áramlásnak, amivel az irányítását is könnyebbé tehetjük.

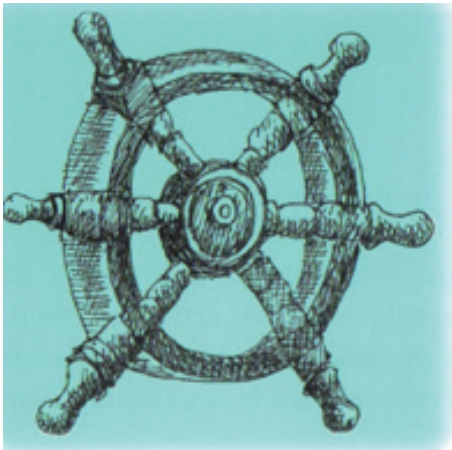
Kristóf megértette, hogy az ismeretlen szerzetes ismeri a hajóépítő mesterséget, ezért aztán részletesen elmagyarázta ötletét.

A magasabb legény, aki rövid bajuszkát és hosszú haját viselt, talán még harminc esztendőt sem számlálhatott, figyelmesen hallgatta Kristóf és a szerzetes vitáját. Rövidesen ő is bekapcsolódott a

társalgásba. Kristóf közben félbeszakította a munkát és vendégeit az asztalhoz invitálta. A beszélgetés ott folytatódott. Szó esett a dunai hajók építéséről, az új szerkezetű kormányról, a hajóscéhről és az új flotta előkészítéséről, mellyel az Al-Dunán támadó törökök elleni védelmet lehet majd biztosítani.

Az ebédszünet alatt a munkások egy része is bekapcsolódott a diskurzusba. Csodálkoztak azon, hogy a szerzetes és a fiatalember milyen jártasságot árulnak el a hajóépítésben. Mindez akkoriban nem volt szokásos. A hajóépítő műhelyekbe csak az urak jöttek látogatóba, akik csónakjaikat, kiránduló hajóikat rendelték meg, majd ők is eltávoztak. Amazokkal leginkább a pénzről és nem a mesterségről esett szó. Az újonnan jött látogatókról látszott, hogy jártasak a mesterségben és még többet szeretnének megtanulni. Érdekes volt, hogy a fiatalember a magyarokkal és a németekkel német nyelven beszélt, míg a szlovákokkal olyan

nyelven,
melyet
amazok is
többé-kevésbé
megértettek.
Mikor
visszatértek
az áramlásnak
jobban
ellenálló
kormány
kérdéséhez,

az alacsonyabb férfi, akit társa, Wolf páter elnevezéssel illetett, ceruzát húzott elő zsebéből és egy darab deszkára lerajzolta Kristóf elképzelését.

A számukra új gondolat láthatólag érdekelte a fiatalembert és mindjárt látni is szeretne volna a gyakorlatban. A munkások felemelték a jókora kormánylapátot és a hajó farához vitték. Egyikük azonban a nedves állványon elcsúszott és a nehéz szerkezet egyenesen Kristófra zuhant. Az ismeretlen fiatalember, mindezt látva felugrott és a kormányt egymaga megemelte, úgy hogy a legények ki tudták húzni Kristófot. Mindnyájan elszörnyülködve néztek az ifjúra. Ilyen erővel még nem találkoztak. A páter közben megvizsgálta Kristófot. Az ismeretlen legény megtörölte homlokát és csak egy szót ejtett ki az ajkán:

-Vot!

A páter Kristófra pillantott és látta, hogy a zúzódásokon kívül más baja nem esett. Rövidesen elköszöntek és távoztak.

Néhány nap elteltével díszes hintó érkezett a

hajóépítő
üzemhez. Pálffy
gróf, a pozsonyi
főispán szállt ki
belőle és Kristófot
kereste. Kristóf
odaszaladt hozzá
és tiszteletteljesen
üdvözölni akarta a
rangos látogatót,
aki azonban
beléfojtotta a szót:

-Látom rendben vagy. Örülök neki. Első Péter Oroszország cárja üdvözl és meghív téged és legényeidet orosz földre. Flottát kell építened, a törökök elleni háborúhoz, de tengeri hajókból. Az Oszmán Birodalomnak vissza kell adnia a Fekete, valamint az Azovi tengereket Oroszországnak.

A meglepődött Kristóf elsőre még a szavakat sem találta. Fiai ugyancsak csodálkozva álldogáltak mellette.

-Első Péter cár, Honnan ismerne ő engem?

-Hiszen nemrégiben nálad járt, Wolf páter kíséretében. Állítólag ő húzott ki téged a kormánylapát alól!

Tavasza, ahogy befejezték munkájukat, a dunai flotta építésénél, Kristóf, csapatával együtt három évre Oroszországba indult. A németekkel és a hollandokkal együtt hatalmas fekete tengeri flottát építettek. Ezután, nemcsak tapasztalatokban gazdagodva tértek haza a Dunára és megszokott munkájukhoz.

Fordította: Papanek László

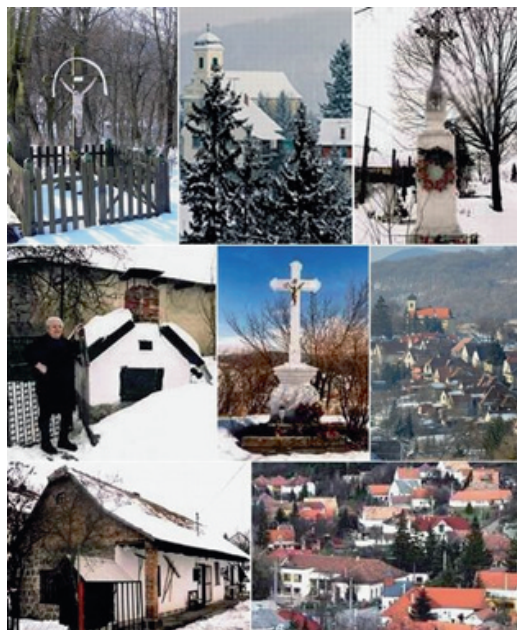
Dákok-Románok, vagy inkább szlávok

A 19. században élt Alexandra de Cihac román nyelvész elemzése szerint (Dictionnaire étymologique de la langue roumaine) a román nyelv szókincse akkor a következő összetételű volt: 45,7% szláv , 31,4% latin , 8,4% török , 7,0% görög , 6,0% magyar , 0,6% albán , és valamelyes

ismeretlen eredetű, de dák eredetű egy sem. Hol vannak a dák maradékok?

A fentiek szerint, megalapozatlan a „Dák-Román” elmélet!

Képek szülőfalunkról

1. Krisztus feszület Delmár kút felé a falu végén.

6. Falunk látképe a Szentendrei útról.

2. Pálos templomunk déli oldala.

7. Részlet a Pilisszentlászló népi építészetéről c. könyvből, tradicionális Béke utcai lakóház.

3. Temetőnk bejáratánál lévő 1867-ben felállított feszület.

4. Részlet a „Pilisszentlászló népi építészetéről” c. könyvből. (a képen néhai Petkó Istvánné, szeretett „Antona” néni látható).

8. Faluközpont madártávlatból.

Összeállította:
Fuhl Imre

5. Kálváriánk 1895-ben felállított kőkeresztje.

A halálba küldött hadseregünk

1943. január 12.-én kedd délelőtt a II. Magyar Hadsereg KATONÁI mínusz 35-40 fokos szörnyű hidegben, minden tekintetben szűkös körülmények között, arra voltak hivatva, hogy mintegy kétszáz kilométer frontszakaszon a Don folyó nagy kanyarjában felfogják és visszaverjék a szovjet, támadást.

Ebben, a II. Magyar hadseregben, döntő többségben a Magyarországon élő nemzetiségiek, és a szegényebb népréteghez tartozók lettek besorozva.

Nemeskürthy a „Rekviem egy hadseregért” című, annak idején nagy sikerű könyvében, nagyon részletesen leírja, és

reálisan, elemzi a halálba küldött hadseregünk hadászati szempontokból való szervezését, a „könnyített csapattestekről”.

Hitler egy hadsereget kért az akkori Horthy kormánytól. Ezt meg is kapta, de a II. Magyar hadsereg csapattestei – alakulatai, ún. könnyített, tehát kisebb létszámúak, ezáltal kisebb fegyverzetűek voltak. Hihetetlenül hangzik, de a mentesítő csapatok, fegyverzet nélkül érkeztek a

frontra. A Főorvos még az ütközet előtti jelentése szerint; alultápláltság miatt hamarosan tizenöt-húszezernyi fő veszteség várható. A rossz ellátás miatt, ilyen állapotban lévő seregtestek védték a több mint, kétszáz kilométer hosszú frontszakaszt. Uriv-nál a szovjet hadsereg egy „hídfejt” létesített még 1942 őszén, a folyó jobbpartján, melyet csapataink nem tudtak megsemmisíteni és

átszorítani a folyó bal partjára. Hadászatiilag ez a szovjet „hídfejtés” hónapok alatt lett kiépítve és ellátva úgy többszörös tűzerővel, mint páncélosokkal, valamint a téli háborúra kiképzett és felszerelt csapatokkal, indította meg a támadást és

adta meg tulajdonképpen a „kegyelemdöfést” is a Magyar Hadseregnek. A szovjet hadsereg egy héten belül majdnem teljesen megsemmisítette hadseregünket. Néhány nap alatt a veszteségünk százötvenezer ember!

Tisztelegjünk azok előtt, akik megfagytak, akik megsebesültek, kiknek segélykiáltásait senki sem hallotta! Tisztelegjünk azok előtt is, akik fogságba estek, majd ezrével pusztultak el valahol a szibériai

hómezőkön útközben. Hajtsunk fejet a hozzátartozók felé is, akiknek legtöbbje már nincs közöttünk. Tisztelegjünk azok előtt is, akik példátlan hősiességgel harcoltak a támadók ellen. Mert ők is sokan voltak, akik bátorságukkal

kivívták még a szovjet katonák elismerését is! Ott estek el messzi távol védve azt a társadalmi elitet mely kiküldte őket a szinte biztos halálba.

F R

Boldogabb Új évünk

A 2020-as év a világiárvány miatt lidércesre sikeredett. 2021-re viszont megjelentek a vakcinák. A jogállamisági rágalomhadjárat is megbukott. Ráadásul a mezőgazdasági támogatásunk is

megmaradt. Javítva az európai uniós termékek versenyképességét. Csak így tovább!

Losonci Miklós

A kapitális közös kölcsön

Megvalósul. A hitelképtelen déli államok megsegítésére. Ha a JDP-jük kétszeresét nem tudták eddig törleszteni a háromszorosát sem fogják tudni. KEZES FIZESS. Erre kellünk az

európai úniónak. Egyenlőre. Amíg még nem képesek Afrikát és Ázsiát ránk szabadítani. „Aki időt nyer, életet nyer”.

Losonci Miklós

A propos szemét

Láttam a szemét szedésére felhívó szavakat. Tegnap busszal jöttem haza, és így lehetőségem nyílt a báméskodásra. Amit bámultam, az az út széle volt. Szentendrétől föl egészen Václávig nem volt olyan 5-10 méteres szakasz a "zöldben", ahová ne került volna valamilyen szemét. Nem részletezem, mifélek, nyilván mindenki látott már ilyen csodát.

Addig, amíg nem sikerül a teljes lakosságot átformálni és megértetni vele, hogy el eldobott flakon, egy eldobott pelenka vagy bármi a saját és

utódai életére tör, megrövidíti a viszonylag egészséges életet és nyomorultabbá teszi a jövőt, addig csak ez maradhat. Néhány embernek elege lesz, és összeszedi azt, amit mások szétdobáltak.

Egyetlen gond marad csak, nevezetesen az, hogy a szétdobálók száma sokszorosa a szedőkének. A változáshoz pedig csak pár ezer év szükséges.

Addig pedig szedegetni kell...

Nagy Zoltán

Szrdce nye szluga

Tartja a lengyel közmondás- (Fonetikusan, magyar helyesírással írva.) „A szív nem szolgál” Annak soha, senki nem parancsolhat- Ha mi közép, és kelet- európaiak elutasítjuk az afrikai és ázsiai megszállást, és a dzsenderizmust, a szabad nem választást, akkor azt nyugati liberálisok sem kényszeríthetik ránk. „Kto innemu dolki kopnye, ten szám vpadnye”.

„Aki másnak gödröt ás, az maga beleesik.” Így a másik lengyel közmondás. Weber (magyarul „takács”, textilszö vő) európai „néppárti vezér (németül Führel) évekig áskálódott ellenünk. Ezt elbukta.

Losonci Miklós

Ki uralkodott 1172-1196-ig?

III. Béla

Béla fejedelem testvére III. István magyar királynak, a bizánci udvarban élt és nevelkedett.

II. Emánuel császárnak vele nagy tervei voltak. Őt, vejének és trónon utódjának kiszemelte.

Feltételezte, hogy ezzel Magyarország és Bizánc közötti ellentéteket kiegyengeti. Bélát saját lányával el is jegyezte.

Később azonban a császárnak fia, azaz törvényes utódja született.

II. Emánuel az eljegyzést felbontotta. Bélának feleségnek a Bizánci vazallus Antiochió lányát, Ágnest nézték ki.

III. István halála után majdnem testvére az erőtlén Béla került. Előtte azonban ígéretet kellett tennie, hogy Bizánc szövetségesének megmarad. Eleinte az is volt. Például, Bizáncnak a török szultán ellen katonai segítséget nyújtott. Azután a volt magyar területeket és Bizánc által megszállt vazulusi országokat Bizánctól Magyarországhoz kezdte kötni. Előbb bevette Zemont, azután a dalmát városokat kényszerítette, hogy ismerjék el Magyarországot felsőbbbségét.

Elfoglalta a szerb Belgrádot és Branyislót, kifosztotta a szerb Morva vidékét a Bulgáriai Szófiáig. II. Béla erélyes, de körültekintő politikus volt. Sikerült neki megtartania Bizánc barátságát, de ugyanakkor megszerezte a pápai kúria jóindulatát is azzal, hogy püspökök kinevezési jogáról lemondott.

Harmadik keresztes hadjáraton nem vett részt, mert tudomásul vette, hogy ez által, Bizánc függetlenségét meggyengíti.

III: Béla megerősítette az uralkodói hatalmat és konszolidálta az országot.

ÚJABB KERESZTES HADJÁRAT

1187 októberében VIII. Gergely pápa ismét hadjáratot hirdetett a Szent föld felszabadítására.

Elsőnek a szicíliai II. Vilmos jelentkezett, akihez kisebb keresztes flamand csapatok csatlakoztak. Létszámuk azonban nem volt elég, ahhoz hogy biztosítani tudják a keresztes fegyverek diadalát. Várakozni kellett, a legjelentősebb európai uralkodók rendelkezésére.

Elsőnek a német-római uralkodó I. Frigyes császár jelentkezett, aki rőt szakálla miatt Barbarossa nevet kapta. Azután a francia, majd az angol király. Pápa III. Béla magyar királyt is felszólította, de az elvetette. Helyette a hadjáratához fiatalabb testvére Géza csatlakozott.

Magyar katonaság a III. keresztes hadjáratban, az első hadoszlopot alkotta.

I. BARBAROSSA FRIGYES POZSONYNÁL

Óriási katonaság – néhány adat szerint százezren gyülekeztek Pozsony mellett (Petrezsalkán).

Jól szervezetten és felfegyverezve. Fő erejüket a 20 000 fős páncélozott lovagok képezték.

Leg figyelemre méltóbb I. Barbarossa Frigyes volt. az akkori Európa legerősebb uralkodója, nagyon becsvágyó, aki nem egy ütközetben aratott már diadalt, úgy határozott, hogy a harmadik keresztes hadjáratot ő vezeti. Katonaság a vezetése alatt Magyarországon keresztül a Duna mellett vonult.

III. BÉLA FOGADJA FRIGYEST

Magyar király, de leginkább második felesége Margit francia hercegasszony a német- római császárnak nagyon szép fogadást rendeztek.

Nem Pozsonyban, de Esztergomban, amely nekik, tisztességesebbnek tűnt. A házat szőnyegekkel terítették, a falakra selyem tapétákat ragasztottak, feldíszítve vadásztróféakkal.

Egyiket a sok szoba közül nagy széles ágyat

helyeztek. A császár is meglepődött.

III. Béla a katonaságnak számtalan élelemmel, leginkább hússal és liszttel megrakott kocsit ajándékozott. Császár nem is bírta az összest elvinni, egy részét a városi szegényeknek hagyta. Az nem tudott vele betelni – még azon a bizonyos napon a lisztből három betemetett megfulladt embert húztak ki.

HALÁL A HULLÁMOKBAN

Résztevői a harmadik keresztes hadjáratnak, hasonlóan, mint résztvevői az elsőnek és másodiknak, raboltak és pusztítottak a felvonulási területükön. Előbb Görögországot, amely nem volt ellenséges ország, azután Kis Ázsiát. Pusztaságban gyötörte, kínozza őket a hőség, szomjúság, éhség, a törökök rajtaütései. A keresztesek többsége ott lelte halálát. Közöttük

I. Barbarossa Frigyes, akit a folyóban való fürdés közben a folyó örvénye magával húzott.

A GAZDAG III. BÉLA

III: Bélának bevétele sok forrásból származott. Legtöbb (31,3 %) saját királyi birtokokból, azután

pénzérme verésből (24,95%) de kapott pénzdókat a megyéktől, vámok, piacok, és só kereskedésből. Közel ekkora óriási bevétele az angol királynak volt. Francia királynak egyharmaddal kevesebb.

III. BÉLA ÉS KORÁNAK DÁTUMAI

- III. Béla 1148-ban vagy 1149-ben született
- 1169-ben bizánci császárnak II Emánuelnek trónutódja született – Alexios.
- 1117-ben III. Béla Bizáncnak a török szultán ellen katonai segítséget nyújt.
- 1180 – 1186 közötti években III. Béla a bizánci udvarban lévő ellentéteket kihasználva Magyarországnak némely területeket (Zemun, dalmát városok) visszaszerzett.
- 1186 – 1190 közötti években néhány hadjáratot vezetett Halics ellen majd Magyarországhoz csatolta.
- 1189 Húsvétján Pozsony mellett (Petrezsálán) gyűltek össze a harmadik keresztes hadjárat katonái.
- 1196. április 23-án meghalt III. Béla király.

Részlet, az Uralkodóink egy évezreden át c,
könyvemből. F R

Somfanyelek

Az erdei melléktermékekhez még említést érdemel, amire csupán a nagyon idős lakosaink emlékezhetnek, a szerszámnyeleknek való fiatal 3 – 6 cm átmérőjű somfa rudak kivágása és különböző

hosszúság szerinti méretre vágása.

Ezeket bizonyos szállítási mennyiség összegyűjtése után, lovas kocsival szállították a szerszámkészítő gyárakba, ahol az ott gyártott termékekhez való nyeleket készítették belőle.

Ezt a tevékenységet mivel fiatal fák, avagy még csak fejlett csemeték kivágása által jutottak szerszámnyelekhez, való anyaghoz.

Ezért ezt a tevékenységet üldözték az erdészek, és feljelentésük alapján a csendőrök is.

Ezzel kapcsolatban mesélte nekem Kosznovszki István bácsi, egyikük a szerszámnyelekre való fát gyűjtők közül az alábbi esetet:

- Vágtam kisfűrészemmel a somfát, egyszer csak megjelent előttem az erdész, aki ordítani, fenyegetni kezdett, még a puskáját is rám fogta és be akart kísérni a falunkba lévő csendőrpihenőnek használt szobába.

Szerencsétlenségére, no nekem szerencsémre, ordításától nem vette észre barátomat, aki mögéje lopódzott és hátulról magához szorította.

No, nekem sem kellett több, hozzáugrottam, kezéből kiteptem a puskát, és a csövével fogva

csapdosni kezdtem tusával a közelemben lévő fához, majd elhajítottam.

Ej, aztán következett a Jáger úr.

Miután jól helyben hagytuk őt, a kivágott nyélnek való rudakat, összekötöttük, és a Jáger urat puskájával otthagya elindultunk hazafelé.

Csak a barátom ment haza az is csak élelemért, és az öreg Petyusz kocsmájába egy üveg borért.

Ettünk, ittunk és vártuk a fejleményeket, a falu feletti fenyők rejtekében, ahonnét megláttuk az összevert jáger urat Egerszegi csendőrrel és annak társával.

A kép csak illusztráció

Éppen lovas kocsit kísérték barátom udvarába, ahonnét a fészerből a fuvaros egyik segítőjével kezdi kihordani a nyitott fészerből, az oda lerakott somfa husángokat.

Barátom feleségének a jajveszékeltését hozta felénk a kora tavaszi szellő.

Magam is szitkozódni kezdtem.

- Ne idegeskedj Stefan testvérem, nem viszik azt messzire, majd visszaszerezük.

A községháza udvarába vitték, aminek szomszédságába volt a csendőrök pihenő szobája.

Ott lepakolták, azután fuvaros a segítőjével és szekérével hazament.

A csendőrök elindultak az erdész kíséretével át a főtéren.

- No Stefan, most hozzád mennek. – mondta barátom mosolyogva, akinek volt még annyi bátorsága, hogy a kerten keresztül lement az öreg Petyusz kocsmájába megtölteni a közben kiürült üveget.

Ott már, nagyjából tudtak az eseményektől, de akkoriban abban az embertelen világban inkább ember maradt az ember és ez által a mainál sokkal, de sokkal nagyobb volt az összetartás.

Senki nem rohant a csendőrökhöz, árulkodni.

Nos, alig ittunk a barátom által hozott második üveg borból, már láttuk is Egerszegi urat és járőr társát, de most már a megvert erdész nélkül bandukolni az országúton barátom házához, ahol bementek a fészerbe.

- Úgy látszik, itt kell éjszakáznunk. – Jegyeztem meg barátom felé fordulva.

- No, majd megünják, meg aztán különben is folytatni kell járőrözésüket. – Szólt mosolyogva barátom.

- Testvérkém, te akár haza is mehatsz.

– Tette hozzá.

Ültünk egy ideig, aztán a csendőrök elindultak az új országúton a hegytető felé.

Mi a biztonság kedvéért az erdő sűrűjében követtük őket, majdnem a nagykanizsáig.

Ott úgy döntöttünk, hogy nyugodtan hazamehetünk. Visszafelé már a köves úton bandukoltunk.

Jézus keresztnél, megbeszélve a másnapi találkozást, én letértem Kúta (mai Kossuth Lajos utca) irányába.

Hazatérve a padlásra mentem fel aludni.

Éjfél előtt zörgést hallok az ajtón, felriadtam.

Csak visszajöttek ezek a nyavalyás zsandárok volt első gondolatom, már azon voltam, hogy lecsúszok a padlás patak felőli oldalán, és eltűnök az éjszakában.

Ekkor hallottam Rudolf barátom hangját.

- Stefan kelj fel!

- Miért ijezgetsz te bolond? Hiszen holnapra voltunk megbeszélve.

- Ne beszélj sokat, mert a szerszámnyelek már bandukolnak felfelé a Hegytetőre.

Reggelre, már a Margit-híd környékén kell legyünk.

Utána derült ki, hogy megkérte a fürge lovakkal bíró sógorát, akivel az éj leple alatt felrakták az elkobzott nyeleknek valót, majd sógora az országúton Szentendre felé indult, barátom meg engem jött ébreszteni.

Sikerült szerencsésen elvinni és akkoriban igen jó pénzért eladni a faanyagot.

Hazafelé menet Budakalász után biztonság kedvéért leszálltunk a kocsiról, majd gyalog mentünk hazáig.

Utána még sokáig bujkáltunk, de később mindketten megkaptuk a „sas” behívót, mint tartalékosok.

Én a hadifogság miatt két évvel a háború után tértem haza.

Barátomnak sikerült karácsony előtt hazatérnie, de akkorra már eltűntek a csendőrök. Az erdész úr is befejezte itteni pályafutását.

Részlet, „Sorsok a Pilisben” c. 2013. megjelent könyvemből.

F R

Balázsáldás

A balázsáldás – balácsolás egyházunk egyik áldása. Tibor atyánk idén is a szentmise vége után két keresztalakba illesztett gyertyát tartott állunk alá, miközben e szavakat mondta: Szent Balázs püspök és vértanú esedezése által mentsen és őrizzen meg téged az Úr a torokbaj és minden egyéb bajoktól az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, Ámen.

A fenti szavakat mondta, de mivel nagyon sokan vártuk az áldást, inkább hadarta szeretett Tibor atyánk, és osztotta áldását ránk, akik jelen voltunk a február 7. vasárnapi Szentmisén.

Mint minden egyházi ünnepünknek, a Balázs áldásnak is történeti háttere van.

Ezt a szertartást február 3-án, vagy az azt követő vasárnapon végzi az egyház Szent Balázs püspök és vértanú emlékére.

A történelemírás tanúsága szerint Balázs püspök, Diocletianus és Licinius római császárok idején élt. A róla fent maradt legenda szerint szerette az állatokat, azok barlangja köré csoportosultak és áldását várták, valamint védték és őrizték. Történt, hogy egy asszony malacát elvitte a farkas, de a szent imádságára vissza is vitte. Az asszony hálából gyertyát és ételt vitt a már börtönben levő püspöknek, aki megígérte, hogy mindenkit megáld, aki hasonlóképpen hozzá folyamodik.

Több gyógyítást vitt véghez. Egyszer kettő égő gyertyát kereszt alakban egy gyerek álla alá tartva mentett meg, aki a torkába akadt halszájka miatt fuldoklott. Ha valaki torkán szájka akadt meg, már a 6. században ezt kellett mondani: - „Balázs vértanú és Krisztus szolgája mondja: Vagy le, vagy

föl!” Nyugaton is elterjedt a tisztelete, majd a 13. században általánossá vált. Akár ember, akár állat betegedett meg, gyertyát áldoztak Szent Balázs tiszteletére.

Barlangját ahol gyógyított vadállatok őrizték, de háziállatok módjára engedelmeskedtek neki. Sajnos azonban nemcsak a keresztények ismerték a barlanghoz vezető utat, hanem a római helytartó Agricola poroszlói is, aki akkor még folytatta a keresztényüldözést. Az oroszlanokból, tigrisekből,

medvékből és farkasokból álló testőrsége nem tudott

segíteni a barlangban lévő remete-püspökön,

mert ő, ellenállás nélkül engedte, hogy elfogják és elhurcolják.

Mivel Balázst nem bírták hittagadásra kényszeríteni,

a szokásos megkorbácsolás után siralomházba került.

Mint előbb a barlangjába, a börtönben is sok

segítséget kérő ember kereste föl.

Rabságában sok-sok csodát tett, amelyekről a legendája beszél. Vízbefojtás általi halálra ítélték, de végül is lefejezték.

Hogy a történelmi tények talaján maradjunk, a szentnek széles körben elterjedt kultuszából kell kiindulnunk. Halála után sokáig hallgattak róla a, különben annyira bölcs görög atyák. Eszerint viszont a Balázs – tisztelet egyértelműen nem a halála után kezdődött. Keleten a 6. századtól, nyugaton csak a 9. századtól. Nálunk a történelmi Magyarország területén, egyértelmű, hogy csak Szent István királyunkat követően a 11. században.

Hajdanában Szent Balázs napján vízszentelés is volt, amely vízzel megszentelték a templom elé hajtott állatokat.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015